

CZU: 930:[339.9(4-672UE:478)]"1994/2017"

ASPECTE ALE EVOLUȚIEI RAPORTURILOR ECONOMICE REPUBLICA MOLDOVA – UNIUNEA EUROPEANĂ (1994-2017): ISTORIOGRAFIA PROBLEMEI

Adrian ROȘCA

Universitatea de Stat din Moldova

Datorită evoluției raporturilor politice și economice dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, la moment dispunem de o serie de lucrări care analizează tangențial modul în care aceste relații au evoluat de la începutul anilor 90 până în ultimul an al investigației, 2017. Pe baza criteriului național și organizațional (UE) am decis să clasificăm istoriografia problemei în: 1) Istoriografia RM, 2) istoriografia UE și 3) istoriografia rusă.

Istoriografia Republicii Moldova se face remarcată printr-o serie de studii realizate de reprezentanți ai ONG-urilor, cum ar fi E. și V.Prohnițchi, care analizează primele raporturi economice dintre RM și UE, studiul lor fiind editat în 2003, în timp ce dintre autorii mai recent merita a fi menționată Ana Popa, care analizează, din perspectivă economică, primele efecte ale Acordului de Asociere, în 2015.

În ce privește istoriografia Uniunii Europene, o lucrare importantă ce merită a fi menționată este „Moldova: Arena of International Influences” (Moldova: Arena influențelor externe) editată de Marcin Kosienkowski și William Schreiberde, în care este dedicat câte un capitol privind relația dintre RM și fiecare actor geopolitic important. În cazul colaborării RM-UE, este evidențiat că singurul rezultat vizibil al acestei colaborări este reprezentat de succesul pe plan economic, în timp ce alte aspecte sunt reprezentate drept eșecuri ale acestei colaborări.

Istoriografia rusă analizează într-un mod negativ eficacitatea raporturilor economice dintre RM și UE, o dovadă în acest sens fiind o monografie elaborată în cadrul Institutului European al Academiei de Științe a Federației Ruse, cu titlul „Uniunea Europeană în căutarea unui rol global: politică, economie și securitate”. Lucrarea respectivă dedică un capitol întreg relațiilor UE-RM, totul fiind prezentat doar din perspectivă politică, efectele negative pentru economia RM fiind explicate prin intensificarea relațiilor cu UE și reducerea interesului față de piața rusă. Totodată, se accentuează lipsa de importanță a RM ca piață de export pentru UE. O analiză mai detaliată a problemei istoriografiei urmează să fie realizată pe parcursul cercetărilor ulterioare.

Cuvinte-cheie: Republica Moldova, Uniunea Europeană, istoriografie.

ISSUES OF THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC RELATIONS BETWEEN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND EUROPEAN UNION (1994-2017): HISTORIOGRAPHY OF THE PROBLEM

Because of the evolution of the political and economic relations between the RM and the EU at the moment, we have a lot of studies which partially analyze how these relations evolved from the beginning of the 90's until the last year of our research, 2017. Based on the national and organizational criteria we decided to classify the historiography of the problem in 1-st.: Historiography RM, 2-nd.: EU historiography and 3-rd.: Russian historiography.

Moldova's historiography consists of a series of studies, written by representatives of NGOs such as E and V.Prohniitchi who analyzes the first economic relations between the RM and the EU, their study being published in 2003. While from more recent authors which are worth being mentioned, is Ana Popa, who analyzes the same issue from an economic perspective, the first effects of the Association Agreement in 2015.

From EU Historiography, an important work which is worth mentioning is “Moldova: Arena of International Influences” edited by Marcin Kosienkowski and William Schreiber, where a chapter on the relationship between the RM and each important geopolitical actor is dedicated. In the case of RM-EU cooperation, it is highlighted that the only visible result of this collaboration is represented by the economic success, while other aspects are represented as failures of this collaboration.

The Russian historiography analyzes in a negative way the effectiveness of economic relations between the RM and the EU, a proof of which is a study published by the European Institute of the Russian Academy of Sciences entitled “The European Union in search of a global role: politics, economy, and security”. This paper devotes an entire chapter to the EU-Moldova relations, all presented from a political perspective, explaining the negative effects for the Moldovan economy due to the intensification of the relations with the EU and the decrease of the interest towards the Russian market. Emphasizing the lack of importance of the RM as an export market for the EU. A more detailed analysis of the historiography problem is to be carried out during further research.

Keywords: Republic of Moldova, European Union, historiography.

Prezentat la 03.07.2019

Publicat: decembrie 2019